

**Варненски свободен университет (ВСУ) „Черноризец
Храбър“**

СТАНОВИЩЕ

От: професор, доктор, **Искра Богданова Христова-Балканска**

Световно стопанство и МИО

*Институт за икономически изследвания при Българска Академия на
Науките (ИИИ БАН), Секция „Международна икономика“*

Относно: конкурс за **професор** по научно направление 3.8 Икономика.

Документи за участие в конкурса е подал **доц. д-р Иван Младенов
Соколов**.

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №
828 от 06.11.2024 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър“

1. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Кандидатът Иван Младенов Соколов има впечатляващ професионален опит. Направленията в които работи в практиката се съчетават с научна и педагогическа дейност. Понастоящем кандидатът е доцент по икономика към ВСУ „Черноризец Храбър“, а също така е преподавал в Европейското висше училище по икономика и мениджмънт, Пловдив. Придобива научната степен „доктор“ във ВСУ „Черноризец Храбър“. Кандидатът преподава впечатляващ брой лекции в областта на финансите, на организационното поведение, на бизнес планирането, на данъците, на външната търговия, на глобалната сигурност и на европейската икономическа интеграция. Проявява широк спектър от знания и научни интереси, изразяващ се в многообразието на изнесените курсове. В помощ на образователния процес, кандидатът е публикувал 5 учебника. Иван Соколов е публикувал също 5 монографии в областта на публично-частното партньорство, мениджмънта, финансите, икономическата и финансовата

дипломация, както и 5 статии и доклади. Пространната дейност на Иван Соколов намира отражение в резултатите по минималните национални изисквания (МНИ) по групи показатели за професор в професионално направление „Икономика“ 3.8, възлизащи на **710 точки**.

2. Оценка на научните резултати и приноси на кандидата

Научните интереси и постижения на кандидата са обособени в следните области: Публично-частното партньорство (ПЧП) се изследва в детайли въз основа на научните и научно-приложните постижения в тази област. Направена е оценка до каква степен основните теории са допринесли за изясняване на многоаспектното развитие на ПЧП. Тези оценки се допълват с историческата еволюция на проблема, което придава нова познавателна стойност на ефектите от подобен тип проекти. Интерес представлява проучването на международния опит на ПЧП, което дава възможност за сравнение с опита на България и реализиране на постиженията (или пък не) на страната при реализация на проекти по ПЧП. Изследването показва и опита на общините при управление и организация на подобни проекти.

Друга област на интереси е търсенето на адекватни финансови решения (в съавт.) въз основа на финансовите концепции и практики, като изследването показва, че сложните финансови решения излизат извън сферата на финансите и обхващат широк кръг от проблеми на икономиката. Изтъкнато е, че в повечето случаи теорията и практиката се разделчават, в зависимост от решенията. Подчертано е, че решението на финансовите задачи в България все още е недоразвито, което изисква задълбочени проучвания в бъдеще.

Публикацията, посветена на събитийния мениджмънт – научно-приложно изследване, което е от значение за България. Прави се опит на синтез на елементите на мениджмънта да се формулират начините на управление. Тези похвати са в основата на теорията, но както е подчертано практиката на събитийния мениджмънт се отдалечава, в повече случаи, от концепциите.

Без съмнение, резултатите от подобно изследване са полезни за практиката и за насърчаване на познанията в тази специфична област.

С интерес се запознах с монографията на Иван Соколов, посветена на икономическата и финансовата дипломация. Тема, която не е особено изучавана в България, а тя предоставя особено полезни теоретични знания за надграждане на компетенциите на преговарящите при вътрешноикономически и външноикономически съгласувания. Икономическата дипломация е интегрална част от политическите цели на държавата, позволяваща растеж на износа, привличане на преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ), защита на националните интереси при международни преговори и в рамките на международните икономически организации. Изтъкнато е, че целенасочената национално отговорна политика съдейства за подобряване на международната конкурентоспособност на страната. Изследвани са практиките в основни икономически центрове в света и възникващите разногласия. Анализирани са особеностите на финансовата дипломация, които обхващат широк набор от механизми. Организацията зависи от влиянието на поредица от вътрешни и световни практики, което повишава и рисковия фактор. Интерес представлява проучването на икономическата дипломация на ЕС, на САЩ, на Китай, Индия, Русия и т.н. Изяснява се нарастването на зависимостите на по-слаби икономики от кредити от развити страни. Подчертано е, че предоставянето на заеми се съпътства с условия, съпътстващи кредита. Финансовата дипломация се анализира в детайли, като се подчертава значението на риска и геоикономическите и политическите изменения в глобален и регионален аспект.

Научните интереси на кандидата проличават също от статиите и докладите. Отличителна черта е изследването на различни аспекти на икономическата дипломация и нейното отражение върху сигурността и изкуствения интелект. Кандидатът проявява изключителна адаптивност към изследване на важни вътрешни и външни икономически и финансови проблеми на национално, регионално и световно равнище. Анализът на главните

икономически сили в света е позволило да се правят сравнения и да се извеждат изводи относно еволюцията на икономическите и на финансовите решения, понастоящем и в бъдещ период. Полезни са изследванията за опита на България, в които проличава професионалния опит и познанията на кандидата, когато се разглеждат различни аспекти на икономическото и финансовото развитие на страната.

3. Критични оценки, забележки и препоръки

Към научните изследвания на кандидата могат да се отправят някои препоръки, които биха съдействали за търсенията на кандидата в бъдеще. Икономическата и финансовата дипломация на ЕС може да се разшири, като на основата на европейските регулации да се проследи тяхното влияние върху националното развитие на страните членки и главно на България. Това би съдействало да се получат интересни резултати за позициите на ЕС в условия на променена геополитическа среда.

4. Заключение

Съгласно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (чл. 5, ал. 3) убедено смятам, че доц. д-р **ИВАН МЛАДЕНОВ СОКОЛОВ** е изпълнил всички необходими изисквания по закона. Той извършва успешна преподавателска дейност, публикациите са посветени на актуални и важни за икономиката теми, участвал е в конференции.

Това ми позволява да препоръчам на Уважаемото Научно Жури, да му бъде присъдена академичната длъжност „**професор**“ по научно направление 3.8 Икономика.

София

11.02.2025

Написал становището:

/Искра Б.Христова-Балканска/

